

РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29, факс: (044) 277-76-30

02 жовтня 2015 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я

№ 101

В рамках спільної програми Європейського союзу та Ради Європи «Зміцнення судової реформи в країнах східного партнерства» при підтримці експертів Європейської комісії з ефективності правосуддя (СЕРЕЈ) здійснена Доповідь «Ефективність систем забезпечення правосуддя» (Страсбург, 18 листопада 2014 року), в якій використано дані зібрані Європейською комісією з ефективності правосуддя (СЕРЕЈ) в рамках циклу оцінки судів Київської та Одеської областей за 2011-2013 р. р.

Як вказано у цій Доповіді, в цілому у судах Київської та Одеської областей темпи провадження в судових справах вирости і знаходяться на стабільно високому рівні – 101 %, відчутно скоротилися строки розгляду справ – з 56 до 44 днів, частка незавершеного провадження в усіх судах знаходиться в межах від 4 % до 29 % і загальна тенденція залишається позитивною, а у відсотковому відношенні кількість судів, в яких темпи розгляду справ не нижче встановленої межі, збільшилася з 75 % у 2011 р. до 92 % у 2013 р. і ситуація за цим показником краще ніж в інших європейських країнах

Разом з тим, по судах Одеської області відмічалось:

а) зменшення у зрівнянні з попереднім періодом частки завершеного провадження: в Ананьївському районному суді Одеської області, в якому цей показник дорівнював 97 % у 2011 р., 101 % у 2012 р. і 92 % у 2013 р.; у Біляївському районному суді Одеської області, в якому цей показник дорівнював 108 % у 2011 р., 96 % у 2012 р., 104 % у 2013 р.; у Савранському районних судах Одеської області, в якому цей показник дорівнював 98 % у 2011 р., 107 % у 2012 р., 93 % у 2013 р.;

б) збільшення у зрівнянні з попереднім періодом строку провадження у справах в середньому у Комінтернівському районному суді Одеської області, в якому цей показник складав 62 дні у 2011 р., 89 днів у 2012 р., 108 днів у 2013 р.;

в) зміна продуктивності (кількість завершених справ на одного суддю): в Ананьївському районному суді Одеської області цей показник дорівнював 767 справ у 2011 р., 523 справи у 2012 р. і 575 справ у 2013 р.; у Біляївському

районному суді Одеської області цей показник дорівнював 882 справи у 2011 р., 574 справи у 2012 р., 648 справ у 2013 р.; у Савранському районних судах Одеської області цей показник дорівнював 1066 справ у 2011 р., 390 справ у 2012 р., 359 справ у 2013 р.; у Комінтернівському районному суді Одеської області цей показник дорівнював 1086 справ у 2011 р., 668 справ у 2012 р., 582 справи у 2013 р.

Одночасно за даними діяльності судів Київської та Одеської областей у Доповіді зазначається, що система знаходиться у стабільному стані.

25 грудня 2014 року відбулось засідання колегії територіального управління Державної судової адміністрації в Одеській області на якому розглянуто питання щодо результатів моніторингу якості функціонування Ананьївського, Біляївського, Комінтернівського, Савранського місцевих загальних судів Одеської області протягом 2011-2013 років з урахуванням змісту доповіді «Ефективність системи забезпечення правосуддя» (Страсбург, 18 листопада 2014 року), що підготовлена в рамках спільної програми Європейського союзу та Ради Європи «Зміцнення судової реформи в країнах східного партнерства» при підтримці експертів Європейської комісії з ефективності правосуддя (СЕРЕЈ) та ухвалено відповідне рішення.

На колегії були заслухані керівники апаратів зазначених судів та надані відповідні рекомендації головам та керівникам апаратів цих судів.

З урахуванням даних та рекомендацій, викладених у вказаній Доповіді «Ефективність систем забезпечення правосуддя», рішенням Ради суддів України від 11. 12. 2014 р. № 72 постановлено перевірити організацію роботи Ананьївського, Біляївського, Савранського і Комінтернівського районних судів Одеської області і за розпорядженням голови Ради суддів України від 01. 07. 2015 р. № 4 робочими групами Ради суддів України у складі представників Ради суддів України і працівників Державної судової адміністрації України 20-24 липня 2015 р. було вивчено організацію діяльності Ананьївського, Біляївського, Савранського і Комінтернівського районних судів Одеської області у 2014 р.

Вивчення стану організації діяльності вказаних судів проводилося з урахуванням положень Методичних рекомендацій щодо вивчення стану організаційного забезпечення роботи загальних судів, кваліфікаційних комісій суддів та органів суддівського самоврядування, затверджених рішенням Ради суддів України від 13. 05. 2005 р. № 24, зокрема, за напрямками організації роботи управлінської діяльності, матеріально-технічного забезпечення діяльності судів, забезпечення безпеки суддів, кадрового забезпечення судів, організації роботи з ведення судової статистики, діловодства та архіву, роботи зі зверненнями громадян, організації діяльності служби судових розпорядників, збереження державної таємниці в судах, контрольно-ревізійної роботи, діяльності органів суддівського самоврядування (зборів суддів), і з проведенням відповідних нарад робочих груп Ради суддів України з судьями та працівниками апаратів суду вказаних судів та складенням підсумкових документів за результатами перевірок, які надані голові Ради суддів України, Державній судовій

адміністрації України, територіальному управлінню Державної судової адміністрації України в Одеській області та керівництву Ананьївського, Біляївського, Савранського і Комінтернівського районних судів Одеської області.

За результатами перевірки встановлено, що зазначені суди є судами першої інстанції і розглядають цивільні, кримінальні, адміністративні справи, а також справи про адміністративні правопорушення у випадках та порядку, передбачених процесуальним законом, є юридичними особами, мають печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням і відповідно до наявних ресурсів в цілому забезпечують здійснення правосуддя з відповідним забезпеченням організації діяльності судів.

Так, в Ананьївському районному суді Одеської області середньомісячне надходження справ та матеріалів на одного суддю складало 56,91 у 2013 р. і 49,64 у 2014 р.; перебувало в провадженні 2034 справ та матеріалів у 2013 р. і 1944 справи та матеріалів у 2014 р.; розглянуто у 2013 р. 1726 справ та матеріалів, а у 2014 р. – 1781 справу та матеріалів; залишок справ та матеріалів у 2013 р. складав 308, а у 2014 р. – 163.

В Біляївському районному суді Одеської області середньомісячне надходження справ та матеріалів на одного суддю складало 64,37 у 2013 р. і 52,4 у 2014 р.; перебувало в провадженні 8445 справ та матеріалів у 2013 р. і 7656 справ та матеріалів у 2014 р.; розглянуто 7130 справ та матеріалів у 2013 р., а у 2014 р. – 7095 справ та матеріалів; залишок справ та матеріалів у 2013 р. складав 1315, а у 2014 р. – 561.

В Комінтернівському районному суді Одеської області середньомісячне надходження справ та матеріалів на одного суддю складало 53,66 у 2013 р. і 52,6 у 2014 р.; перебувало в провадженні 6035 справ та матеріалів у 2013 р. і 6009 справ та матеріалів у 2014 р.; розглянуто 4655 справ та матеріалів у 2013 р., а у 2014 р. – 4847 справ та матеріалів; залишок справ та матеріалів у 2013 р. складав 1380, а у 2014 р. – 1162.

В Савранському районному суді Одеської області середньомісячне надходження справ та матеріалів на одного суддю складало 35,18 у 2013 р. і 35,11 у 2014 р.; перебувало в провадженні 1263 справи та матеріалів у 2013 р. і 1348 справ та матеріалів у 2014 р.; розглянуто 1073 справ та матеріалів у 2013 р., а у 2014 р. – 1209 справ та матеріалів; залишок справ та матеріалів у 2013 р. складав 190, а у 2014 р. – 139.

Разом з тим необхідно відмітити, що в Ананьївському районному суді Одеської області за штатним розписом передбачено 3 посади судді, але фактично протягом 2014 року та першого півріччя 2015 року у суді постійно працює 1 суддя (1 суддя з 25.06.2012 р. перебуває у декретній відпустці по догляду за дитиною, а голова суду Скуртов М. І. періодично тривалий час перебуває на лікарняних) і вакантні 2 посади помічника судді та 1 посада секретаря судового засідання.

В Біляївському районному суді Одеської області за штатним розписом передбачено 11 посад суддів і фактично є 11 суддів, з яких 4 судді знаходяться без повноважень у зв'язку з закінченням строку, на який їх

призначено, а 1 суддя відсторонена від посади і з урахуванням 6 працівників суду, що знаходяться у відпустці по догляду за дитиною, вакантними у 2014 р. було 15 посад працівників суду, з яких залишаються вакантними на час перевірки 11 посад працівників суду, в тому числі 2 посади помічника судді, 4 посади секретаря судового засідання, 1 посади судового розпорядника, 2 посади секретаря суду, 1 посада діловода суду, 1 посада головного спеціаліста з інформаційних технологій.

В Комінтернівському районному суді Одеської області за штатним розписом передбачено 8 посад суддів, але фактично суд постійно працює не в повному складі, в тому числі у зв'язку з відсутністю у суддів повноважень, тривалої хвороби судді, наявності вакантних посад суддів та звільнення суддів, а наприкінці поточного 2015 року у суді фактично може працювати лише 4 судді із 8, передбачених штатним розписом, і у 2014 р. було вакантними 7 посад працівників суду, а у 2015 р. – 8 посад працівників суду.

В Савранському районному суді Одеської області за штатним розписом передбачено 3 посади суддів, з яких 1 суддя була відсторонена від посади, і вакантна посада головного спеціаліста з інформаційних технологій.

З урахуванням вимог законодавства проводяться збори суддів вказаних судів.

Аналізом отриманих вказаними судами асигнувань встановлено, що рівень фінансової забезпеченості розрахованої планової потреби вказаних судів на 2014 рік був недостатній та становив в:

- Ананьївському районному суді Одеської області - 36,5 %, в т. ч. у складі затверджених кошторисом видатків загального та спеціального фондів найбільшу питому вагу займають витрати на заробітну плату з нарахуваннями (79,4 %);

- Біляївському районному суді Одеської області - 36,7 %, в т. ч. у складі затверджених кошторисом видатків загального та спеціального фондів найбільшу питому вагу займають витрати на заробітну плату з нарахуваннями (88,3 %);

- Комінтернівському районному суді Одеської області - 52,7 %, в т. ч. у складі затверджених кошторисом видатків загального та спеціального фондів найбільшу питому вагу займають витрати на заробітну плату з нарахуваннями (84,5%);

- Савранському районному суді Одеської області - 47,01 %, в т. ч. у складі затверджених кошторисом видатків загального та спеціального фондів найбільшу питому вагу займають витрати на заробітну плату з нарахуваннями (83,4 %).

При цьому, має місце невідповідність приміщень судів Державним будівельним нормам України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди.» Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди.», необхідність проведення ремонту у судах, неналежне забезпечення судів комп'ютерною технікою та відсутність необхідних ресурсів для належної діяльності судів у зв'язку з недостатнім бюджетним фінансуванням судів.

Разом з тим, у діяльності судів мають місце і недоліки, які відображені в підсумкових довідках перевірки організації діяльності вказаних судів. Так, необхідно відмітити, що у вказаних судах зафіксована наявність судових справ, які не були розглянуті понад один рік, (особливо у Комінтернівському районному суді Одеської області), а також мають місце випадки, коли деякі судові справи, які були розглянуті по суті, тривалий час не були здані до канцелярії суду та відповідно була несвоєчасно внесена інформація до обліково-реєстраційних карток у цих справах.

Проходження документообігу в судах та розподіл судових справ між суддями здійснюється з дотриманням встановлених вимог з застосуванням комп'ютерної програми Д-3 на підставі Положення про автоматизовану систему документообігу суду і Зasad використання Положення про автоматизовану систему документообігу суду, затверджених рішенням зборів суддів відповідних судів.

Базові показники роботи суду, затверджені рішенням Ради суддів України від 02.04.2015 р. № 28 на теперішній час не відображуються в автоматичному режимі за допомогою автоматизованої системи документообігу суду як це передбачено рішенням Ради суддів України від 02.04.2015 р. № 28, що утруднює самим місцевим судам та громадськості отримувати інформацію щодо ефективності діяльності суду з урахуванням міжнародних стандартів, в тому числі прийнятих в роботі Європейської комісії з ефективності правосуддя (СЕРЕJ).

З урахуванням викладеного, заслухавши та обговоривши інформацію члена Ради суддів України Алейнікова Г. І., відповідно до статті 124, частини 5 статті 131 Закону України "Про судоустрій і статус суддів", та Положення про Раду суддів України, затвердженого X позачерговим з'їздом суддів України 16 вересня 2010 року (зі змінами), Рада суддів України,

в и р і ш и л а :

1. Результати вивчення організації діяльності Ананьївського, Біляївського, Комінтернівського і Савранського районних судів Одеської області у 2014 р. та доповіді суддів, які виконують обов'язки голів цих судів, прийняти до відома.

2. Державній судовій адміністрації України та суддям, які виконують обов'язки голів Ананьївського, Біляївського, Комінтернівського і Савранського районних судів Одеської області, вжити заходів щодо підвищення ефективності організації діяльності вказаних судів з урахуванням обставин, викладених у підсумкових довідках за результатами вивчення стану організації роботи цих судів.

3. Звернути увагу суддів Ананьївського, Біляївського, Комінтернівського і Савранського районних судів Одеської на необхідність чіткого і неухильного дотримання норм процесуального законодавства України щодо вирішення справ протягом розумного строку, підвищення їх особистої відповідальності за якісний та оперативний судовий розгляд справ.

4. Рекомендувати зборам суддів Ананьївського, Біляївського, Комінтернівського і Савранського районних судів Одеської області з урахуванням обставин, викладених у підсумкових довідках за результатами вивчення стану організації роботи цих судів за 20014 р. заслуховувати керівництво суду, суддів та керівника апарату суду з питань ефективності організації роботи суду, в тому числі стосовно організації розгляду справ, які знаходяться у провадженні суду понад один рік.

5. Запропонувати голові апеляційного суду Одеської області надати методичну допомогу Комінтернівському районному суду Одеської області щодо організації розгляду справ з метою прискорення розгляду судових справ, які знаходяться в провадженні суду понад 1 рік.

6. Державній судовій адміністрації України до кінця 1 кварталу 2016 року вжити заходів щодо реалізації рішення Ради суддів України від 02.04.2015 р. № 28 про відображення в автоматичному режимі за допомогою автоматизованої системи документообігу суду Базових показників діяльності суду та опублікування їх на веб-сайтах судів.

7. Державній судовій адміністрації України та керівникам апаратів Ананьївського, Біляївського, Комінтернівського і Савранського районних судів Одеської області вжити заходів щодо вирішення питань заміщення вакантних посад працівників апарату цих судів.

8. Комітету адміністрування та організаційного забезпечення діяльності суду Ради суддів України з урахуванням вимог діючого законодавства вивчити питання щодо внесення необхідних змін та доповнень до Методичних рекомендацій щодо вивчення стану організаційного забезпечення роботи загальних судів, кваліфікаційних комісій суддів та органів суддівського самоврядування, затверджених рішенням Ради суддів України від 13.05.2005 р. № 24, та надати проект відповідного документу на затвердження Ради суддів України.

9. З урахуванням моніторингу ефективності діяльності місцевих судів м. Києва, Київської та Одеської областей в рамках спільної програми Європейського союзу та Ради Європи «Зміцнення судової реформи в країнах східного партнерства» доручити Державній судовій адміністрації України та комітету адміністрування та організаційного забезпечення діяльності суду Ради суддів України на основі Базових показників діяльності суду проводити щорічний моніторинг ефективності діяльності місцевих загальних судів м. Києва, Київської та Одеської областей з доповіддю його результатів на засіданні Ради суддів України.

**Головуючий на засіданні -
голова Комітету адміністрування
та організаційного забезпечення
діяльності суду Ради суддів України**

Г.І. Алейніков